किंवारामोराज्यलोभात्पित्राज्ञामुल्लंघितवानितिअयशोभयादेवंकरोतु लक्ष्मणःसर्वथानुचितंकृतवानित्याह ॥ बलवानिति ॥ लक्ष्मणोनाम अनुचितकर्तृत्वेन शोच्यः योपिअस्मद्भ्राताअसौ पितृनिग्रहंकृत्वा रामंनमोचयतेस्म वनवासात् ॥ ३ ॥ कथंपितृनिग्रहउचितस्तत्राह ॥ पूर्वमिति ॥ योराजा नार्यावशंगतःसन् उत्पथं अन्यायमार्गं आरूढः प्राप्तः अतःलक्ष्मणः स्वयंनयानयौ न्यायान्यायौ अभिषेकविपर्ययौसमीक्ष्य विचार्य गुरोरप्यवलिप्तस्येतिशास्त्रानुसारेण वनप्रव्राजनात्पूर्वमेव तत्प्रसंगकालएव निग्रा

बलवान्वीर्यसंपन्नोलक्ष्मणोनामयोप्यसौ ॥ किंनमोचयतेरामंकृत्वापिपितृनिग्रहं ॥ ३ ॥ पूर्वमेवतुनिग्राह्यःसमवेक्ष्यनयानयौ ॥ उत्पथंयःसमारूढोनार्याराजावशंगतः ॥ ४ ॥ इतिसंभाषमाणेतुशत्रुघ्नेलक्ष्मणानुजे ॥ प्राग्द्वारेभूत्तदाकुब्जासर्वाभरणभूषिता ॥ ५ ॥ लिप्ताचंदनसारेणराजवस्त्राणिबिभ्रती ॥ विविधंविविधैस्तैस्तैर्भूषणैश्चविभूषिता ॥ ६ ॥ मेखलादामभिश्चित्रैरन्यैश्चवरभूषणैः ॥ बभासेबहुभिर्बद्धारज्जुभिरिववानरी ॥ ७ ॥ तांसमीक्ष्यतदाद्वास्थोभृशंपापस्यकारिणीं ॥ गृहीत्वाकरुणंकुब्जांशत्रुघ्नायन्यवेदयत् ॥ ८ ॥ यस्याःकृतेवनेरामोन्यस्तदेहश्चवःपिता ॥ सेयंपापानृशंसाचतस्याःकुरुयथामति ॥ ९ ॥ शत्रुघ्नश्चतदाज्ञायवचनंभृशदुःखितः ॥ अंतःपुरचरान्सर्वानित्युवाचद्रुतंवचः ॥ १० ॥ तीव्रमुत्पादितंदुःखंभ्रातॄणांमेतथापितुः ॥ यथासेयंनृशंसस्यकर्मणःफलमश्नुतां ॥ ११ ॥ एवमुक्त्वाचतेनाशुसखीजनसमावृता ॥ गृहीताबलवत्कुब्जासातद्गृहमनादयत् ॥ १२ ॥ ततःसुभृशसंतप्तस्तस्याःसर्वःसखीजनः ॥ क्रुद्धमाज्ञायशत्रुघ्नंव्यपलायतसर्वशः ॥ १३ ॥ अमंत्रयतकृत्स्नश्चतस्याःसर्वःसखीजनः ॥ यथायंसमुपक्रांतोनिःशेषंनःकरिष्यति ॥ १४ ॥

स्त्रीनेदमनुचितमितिभावः ॥ ४ ॥ प्राग्द्वारे शत्रुघ्नाधिष्ठितद्वारे कुब्जादैवादागताभूत् ॥ ५ ॥ राजवस्त्राणि राजार्हवस्त्राणि ॥ ६ ॥ वानरी कुरूपत्वात् ॥ अत्रगुरुलघुप्रयुक्तःछंदोभंगआर्षः ॥ पाठांतरे चःपादपूरणे ॥ ७ ॥ अकरुणं निर्दयं ॥ ८ ॥ वने रामस्तिष्ठतीतिशेषः ॥ यथामति नियहमितिशेषः ॥ ९ ॥ धृतव्रतः कर्तव्यत्वेनअवधृतव्रतइत्यर्थः ॥ द्रुतंवचइतिपाठांतरं ॥ १० ॥ अश्नुतां प्राप्नुतां तथाकर्तव्यमयेतिशेषः ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ समुपक्रांतः आरब्धपराक्रमः ॥ १४ ॥